

+Sygn. akt I Cz 281/17

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jacek Saramaga (spr.)

Sędziowie: SO Małgorzata Reizer

SO Krzysztof Kamiński

Protokolant: st. sekretarz sądowy Joanna Żygała

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2017 r. w Przemyślu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. M.**

przeciwko **D. O.**

o zapłatę

na skutek zażalenia D. O. na postanowienia Sądu Rejonowego w Jarosławiu z dnia 6 czerwca 2017 r., sygn. akt I C 556/17

p o s t a n a w i a:

I. odrzucić zażalenie w zakresie pkt 1 i 2 zaskarżonego postanowienia;

II. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

SSO Małgorzata Reizer SSO Jacek Saramaga SSO Krzysztof Kamiński

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jarosławiu postanowieniem z dnia 6 czerwca 2017 r., sygn. akt I C 556/17 w punkcie:

1. uchylił postanowienie z dnia 31 marca 2017 r. o przywróceniu pozwanemu terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Jarosławiu z dnia 28 czerwca 2016 r., sygn. akt I Nc 468/16,
2. odrzucił wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Jarosławiu z dnia 28 czerwca 2016 r., sygn. akt I Nc 468/16,
3. odrzucił zarzuty pozwanego od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Jarosławiu z dnia 28 czerwca 2016 r., sygn. akt I Nc 468/16.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, że w pozwie z 12.05.2016r. powód A. M. domagał się zasądzenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym na swoją rzecz od pozwanego D. O. kwoty 8 977 zł wraz z

odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 19.02.2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód naprowadził, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarł w dniu 25.11.2015 r. z pozwanym D. O. umowę o wykonanie pokrycia dachowego, w nowobudowanym budynku mieszkalnym jednorodziennym, położonym na nieruchomości, oznaczonej jako działka nr (...) w R.. Strony umówiły się, że wszystkie materiały niezbędne do wykonania pracy miały zostać doręczone przez zamawiającego. Ustalono również, że wynagrodzenie wykonawcy wyniesie 11.605 zł brutto, które będzie pomniejszone o wpłaconą wcześniej powodowi przez pozwanego zaliczkę w kwocie 2.500 zł. Zatwierdzenie protokołu miało stanowić warunek wystawienia rachunku końcowego. W związku z tym, że pozwany nie dostarczył wszystkich materiałów budowlanych niezbędnych do zakończenia wykonania prac przez powoda, strony w dniu 14.12.2015 r. zawarły aneks do umowy nr (...) i ustaliły, iż termin zakończenia robót nastąpi do dnia 23.12.2015 r.

Powód również wyjaśnił, że formalne przekazanie robót nastąpiło w dniu 11.02.2016 r. W tym samym dniu powód A. M. wystawił rachunek na kwotę 8.978 zł, który został zaakceptowany przez pozwanego. Pomimo upływu terminu płatności określonego w rachunku pozwany nie uregulował należności z niej wynikającej. Pismem z dnia 26.02.2016 r. w celu pozasądowego rozwiązania sporu powód wezwał pozwanego do dobrowolnego uregulowania wymagalnej należności, jednakże bezskutecznie.

W dniu 28.06.2016 r. Sąd Rejonowy w Jarosławiu wydał w sprawie o sygn. akt I Nc 468/16, nakaz zapłaty, w którym orzekł, że pozwany D. O. ma w ciągu dwóch tygodni od daty doręczenia nakazu zaspokoić roszczenie pozwu w kwocie 8.978 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19.02.2016 r. do dnia zapłaty oraz koszty postępowania nakazowego w kwocie 1.930 zł, w tym kwota 1.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego albo wnieść w tym terminie zarzuty do tutejszego Sądu.

W dalszej części Sąd I instancji ustalił, że przesyłka skierowana do pozwanego pomimo dwukrotnego awizowania (I awizo w dniu 19.07.2016 r., II awizo w dniu 27.07.2016 r.) nie została skutecznie doręczona D. O.. Wobec ustalenia przez Sąd, że istnieje zgodność pomiędzy adresem wskazanym przez powoda w treści pozwu a danymi pobytu stałego pozwanego określonymi w systemie P. Sad, przesyłka została złożona do akt sprawy ze skutkiem doręczenia na dzień 04.08.2016 r.

Kolejno Sąd Rejonowy naprowadził, że w dniu 24.11.2016 r. pozwany wniósł zarzuty do nakazu zapłaty z dnia 28.06.2016 r. Uzasadniając zarzuty podniósł, że powód zobowiązał się w pisemnej umowie o wykonanie pokrycia dachu z dnia 25.11.2015 r. m. in. do montażu płyty P. według instrukcji producenta. Tymczasem stwierdzono wykonanie montażu niezgodne z instrukcją producenta, co powoduje utratę gwarancji oraz grozi uszkodzeniem płyty. W protokole odbioru z dnia 11.02.2016 r. zawarto zapis, w którym wykonawca zobowiązał się do naprawy wadliwego montażu w terminie dwóch tygodni. Na wezwanie do naprawy zarówno w formie SMS z dnia 11.02.2016 r. jak też listownej z dnia 11.05.2016 r. wykonawca nie odpowiedział i nie wykonał naprawy, w związku z czym pozwany poinformował powoda o wstrzymaniu uregulowania zapłaty do czasu wykonania naprawy.

Sąd Rejonowy w Jarosławiu postanowieniem z dnia 07.12.2016 r. odrzucił zarzuty pozwanego od nakazu zapłaty z dnia 28.06.2016 r. jako wniesione po terminie

Kontynuując Sąd I instancji ustalił, że w dniu 20.03.2017 r. pozwany złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 28.06.2016 r. W uzasadnieniu wniosku pozwany wyjaśnił, że od 1988 r. przebywa na stałe za granicą, aktualnie w Niemczech. W ostatnim roku przewidywał zmianę adresu i zmiana nastąpiła w sierpniu 2016 r. D. O. podniósł, że ze względu na jego działalność związaną z częstymi podróżami podawał w

korrespondencji adres zameldowania w Polsce u swojej matki. Pozwany wskazał, że w Polsce przebywa nieregularnie i tylko w razie doraźnej potrzeby. W wyniku tych okoliczności o nakazie zapłaty dowiedział się dopiero z listu komornika sądowego przy okazji pobytu w Polsce w listopadzie 2016 r. i niezwłocznie wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty dnia 19.11.2016 r. zgodnie z treścią pouczenia zawartego w nakazie.

W piśmie procesowym z dnia 29.03.2017 r. pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu odnosząc się do kwestii przewrócenia terminu do złożenia zarzutów od nakazu zapłaty pełnomocnik wskazał, że pozwany nie mógł odebrać przesłanego nakazu zapłaty i w terminie złożyć zarzutów od nakazu zapłaty, gdyż w tym czasie przebywał zagranicą. Dodatkowo nadmieniono, iż powód wiedział o tym, że pozwany pracuje poza granicami kraju.

Postanowieniem z dnia 31.03.2017 r. Sąd Rejonowy w Jarosławiu na podstawie art. 168 § 1 k.p.c. przywrócił pozwanemu D. O. termin do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Jarosławiu z dnia 28.06.2016 r. sygn. akt I Nc 468/16

W piśmie przygotowawczym z dnia 11.05.2017 r. powód w związku z przywróceniem terminu przez Sąd Rejonowy w Jarosławiu pozwanemu D. O. do złożenia zarzutów wniósł o wydanie wyroku i utrzymanie nakazu zapłaty w całości w mocy oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu podniósł, że pozwany D. O. nie wykazał składając wniosek o przywrócenie terminu do złożenia zarzutów od nakazu zapłaty z dnia 28.06.2016 r., by zaistniały jakiegokolwiek przeszkody do wniesienia zarzutów.

Powód podniósł, że pozwany pomimo, iż przebywał zagranicą od 1988 r. dokonał zameldowania na terenie Niemiec dopiero w grudniu 2016 r., tj. po doręczeniu przez Sąd nakazu zapłaty, oświadczając, że wyłącznym adresem zamieszkania od daty wprowadzenia się tj. od dnia 01.09.2016 r. jest M..

Kontynuując powód zwrócił uwagę, że wezwanie do zapłaty, przesłane do pozwanego przed złożeniem pozwu, a odebrane przez matkę pozwanego oraz przesłany przez Sąd odpis nakazu został doręczony na adres którym sam pozwany posługuje się zarówno w umowie zawartej z powodem, jak i innych dokumentach.

Końcowo powód podniósł, że pozwany jest właścicielem nieruchomości, na której wybudował dom mieszkalny oraz posiada założony rachunek w banku (...), co świadczy o tym, że centrum życiowe pozwanego nie znajduje się w Niemczech, gdzie przebywa jedynie doraźnie, lecz właśnie w R., gdzie jest na stałe zameldowany. Jednocześnie wskazał, że D. O. składając w dniu 24 listopada 2016 r. zarzuty od nakazu zapłaty zdawał sobie sprawę z faktu uchybienia terminowi i to wówczas powinien złożyć wniosek o przywrócenie terminu, lecz nie dokonał tego, czym uchybił terminowi wskazanemu w art. 169 § 1 k.p.c.

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 16.05.2017 r. odniósł się do kwestii zasadności przewrócenia terminu do złożenia zarzutów od nakazu zapłaty, podtrzymując twierdzenie, że nie wiedział o toczącym się postępowaniu oraz wydanym nakazie zapłaty. W czasie zawierania umowy o roboty budowlane zmieniał miejsce swojego pobytu za granicą, w związku z czym nie mógł wskazać konkretnego adresu pod którym przebywa. O wydanym nakazie zapłaty dowiedział się z pisma komornika sądowego.

Pozwany również podniósł, że składając zarzuty od nakazu zapłaty działał bez pomocy profesjonalnego pełnomocnika, nie wiedział o obowiązku złożenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia tychże zarzutów. Dopiero po zorientowaniu się co do stanu faktycznego i prawnego jego sprawy, ponownie wniósł zarzuty od nakazu zapłaty wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do ich złożenia.

Dokonując ustaleń prawnych Sąd I instancji przywołał treść art. 168 oraz 169 k.p.c., wskazując iż pozwany wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty złożył w dniu 20.03.2017 r., jednakże przyczyna uchybienia terminowi

do wniesienia zarzutów ustala najpóźniej w dniu 24.11.2016 r., tj. w dniu złożenia zarzutów od nakazu zapłaty. Podczas rozprawy w dniu 28.06.2016 r. pozwany potwierdził, że o nakazie zapłaty dowiedział się w listopadzie 2016 r.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy uchylił postanowienie z dnia 31.03.2017 r. o przywróceniu pozwanemu terminu od wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Jarosławiu z dnia 28.06.2016 r., sygn. akt I Nc 468/16.

W punkcie 2 postanowienia Sąd I instancji działając w oparciu o art. 171 k.p.c. w zw. z art. 169 § 1 k.p.c., odrzucił wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Jarosławiu z dnia 28.06.2016 r., sygn. akt I Nc 468/16, jako spóźniony.

W konsekwencji - Sąd I instancji na podstawie art. 494 § 1 k.p.c. odrzucił zarzuty pozwanego D. O. od w/w nakazu zapłaty jako wniesione po terminie określonym w art. 491 § 1 k.p.c. Odpis nakazu zapłaty został doręczony pozwanemu w trybie doręczenia zastępczego z art. 138 § 1 k.p.c. w dniu 04.08.2016 r. Termin ten upłynął z dniem 18.08.2016 r. Tymczasem zarzuty zostały wniesione przez pozwanego w dniu 24.11.2016r., a więc 3 miesiące później.

Pozwany D. O. wniósł zażalenie na powyższe postanowienie, zaskarżając je w całości. Zarzucił naruszenie art. 359 k.p.c. poprzez uchylenie postanowienia z dnia 31 marca 2017 r. Sądu Rejonowego w Jarosławiu, sygn. akt I Nc 468/16 o przywróceniu pozwanemu terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty, w sytuacji w której nie doszło po wydaniu tego postanowienia do żadnej zmiany okoliczności sprawy, zarówno faktycznych jak i prawnych, podczas gdy zastosowanie art. 359 k.p.c. jest możliwe tylko wówczas, gdy dojdzie do zmiany okoliczności sprawy po wydaniu postanowienia.

W oparciu o powyższy zarzut pozwany wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania zażaleniowego.

Motywuując wniesiony środek odwoławczy skarżący podniósł, że Sąd I instancji nie był uprawniony do uchylenia postanowienia Sądu Rejonowego w Jarosławiu z dnia 31 marca 2017 r., sygn. akt I Nc 468/16, gdyż nie doszło po wydaniu postanowienia do zmiany okoliczności faktycznych ani prawnych. Zastosowania art. 359 k.p.c. nie uzasadnia uznanie przez sąd swojego błędu popełnionego przy wydaniu postanowienia. Postanowienie nie może być odwołane, jeżeli stan faktyczny ustalony przez sąd albo stan prawny sprawy nie uzasadniał wydania postanowienia o określonej treści. Wadliwości postanowienia mogą być usuwane tylko w następstwie jego zaskarżenia.

W ocenie skarżącego od wydania postanowienia z dnia 31 marca 2017 r. Sądu Rejonowego w Jarosławiu nie doszło do zmiany okoliczności faktycznych lub prawnych, zatem brak było podstaw do zmiany postanowienia.

Pozwany kolejno podniósł, że nakaz zapłaty nie został mu doręczony, co oznacza, że termin do wniesienia zarzutów nigdy nie rozpoczął biegu. Pozwany od 2002 r. mieszka poza granicami kraju i tam koncentruje się jego ośrodek życiowy. Od września 2016 r. mieszka w M. i miejscowość ta była jego miejscem zamieszkania również w momencie złożenia pozwu.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o oddalenie zażalenia w całości oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego. Na uzasadnienie swojego stanowiska powód wyjaśnił, że postanowienie w pkt I, w którym Sąd Rejonowy w Jarosławiu uchylił postanowienie z dnia 31 marca 2017 r. nie podlega zaskarżeniu, gdyż nie stanowi orzeczenia kończącego w sprawie, ani nie mieści się w katalogu orzeczeń wymienionych w przepisie art. 394 § 1 k.p.c.

Powód kolejno podniósł, że kwestia odrzucenia spóźnionych zarzutów od nakazu zapłaty była już przedmiotem postanowienia Sądu Rejonowego w Jarosławiu z dnia 7.12.2016 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 468/16, w związku z czym w ocenie powoda nie jest możliwe ponowne rozpatrywanie prawomocnie rozstrzygniętych kwestii i nadawanie dalszego biegu złożonych przez pozwanego po raz kolejny zarzutów w marcu 2017 r., skoro termin do wniesienia zarzutów ostatecznie nie został przywrócony.

Końcowo powód zauważył, że pozwany złożył w dniu 24 listopada 2016 r. zarzuty od nakazu zapłaty i to wówczas powinien jednocześnie złożyć wniosek o przywrócenie terminu do ich wniesienia, czego nie dokonał, uchybiając tym samym terminowi wskazanemu w art. 169 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie na postanowienie w przedmiocie uchylenia postanowienia o przywróceniu terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty oraz odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu oraz w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty jako niedopuszczalne podlega odrzuceniu. Z kolei zażalenie na postanowienie w przedmiocie odrzucenia zarzutów okazało się niezasadne.

Zażalenie przysługuje na postanowienie o odrzuceniu zarzutów od nakazu zapłaty (punkt 3). Nie przysługuje ono natomiast na postanowienie w przedmiocie uchylenia postanowienia o przywróceniu terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty oraz odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu. Nie oznacza to, że prawidłowość postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty nie podlega kontroli instancyjnej. Jest przeciwnie, gdyż jest badane jako przesłanka rozstrzygnięcia o odrzuceniu zarzutów. Odrzucenie spóźnionych zarzutów od nakazu zapłaty może nastąpić tylko w razie nieuwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu.

W doktrynie i orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że postanowienie o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie i jego kontrola odbywać się może jedynie w ramach postępowania wywołanego wniesieniem środka zaskarżenia na postanowienie o odrzuceniu zarzutów na podstawie art. 380 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2002 r., sygn. akt II CZ 109/02, LEX nr 75273).

Podstawą odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu w rozpoznawanej sprawie był przepis art. 171 k.p.c., który stanowi, że wniosek spóźniony sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym. Wniosek uznaje się za spóźniony, jeżeli został zgłoszony po upływie terminu określonego w art. 169 § 1 k.p.c. a więc po upływie tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W tym przypadku przyczyną uchybienia terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty była nieświadomość pozwanego o wydaniu nakazu zapłaty w przedmiotowej sprawie. W przedmiotowej sprawie przyczyna ta ustała najpóźniej, gdy pozwany złożył zarzuty od nakazu zapłaty. Datą końcową biegu tygodniowego terminu do złożenia wniosku o przywrócenie terminu określonego w art. 169 § 1 k.p.c. jest najpóźniej data złożenia zarzutów od nakazu zapłaty w dniu 24 listopada 2016 r.

Pozwany złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty dopiero w dniu 20 marca 2017 r., a zatem po upływie wskazanego tygodniowego terminu. Zatem jego wniosek jako spóźniony podlegał odrzuceniu.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należy, iż nie było podstaw do przywrócenia terminu, w związku z czym Sąd I instancji słusznie odrzucił zarzuty pozwanego jako spóźnione.

Mając na uwadze powyższe, orzeczenia zawarte w punkcie 1 i 2 zaskarżonego postanowienia, jako nieobjęte dyspozycją normy art. 394 § 1 k.p.c., nie podlegają kontroli instancyjnej i w tym zakresie wniesiony przez stronę środek

odwoławczy ulec musiał odrzuceniu na podstawie art. 373 w związku z art. 397 § 2 k.p.c. W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie pozwanego jako bezzasadne.

SSO Małgorzata Reizer SSO Jacek Saramaga SSO Krzysztof Kamiński

ZARZĄDZENIE

1. Odpisy postanowienia z dnia 4 października 2017 r. doręczyć:

- pełnomocnikowi powoda – adw. A. P.,
- pełnomocnikowi pozwanego – r. pr. M. S..

2. Po wpłynięciu dowodów doręczenia postanowienia zwrócić akta Sądowi Rejonowemu w Rejonowego w Jarosławiu.

P., dnia 4 października 2017 r.

Sędzia Jacek Saramaga